

Introduktion till projektledning

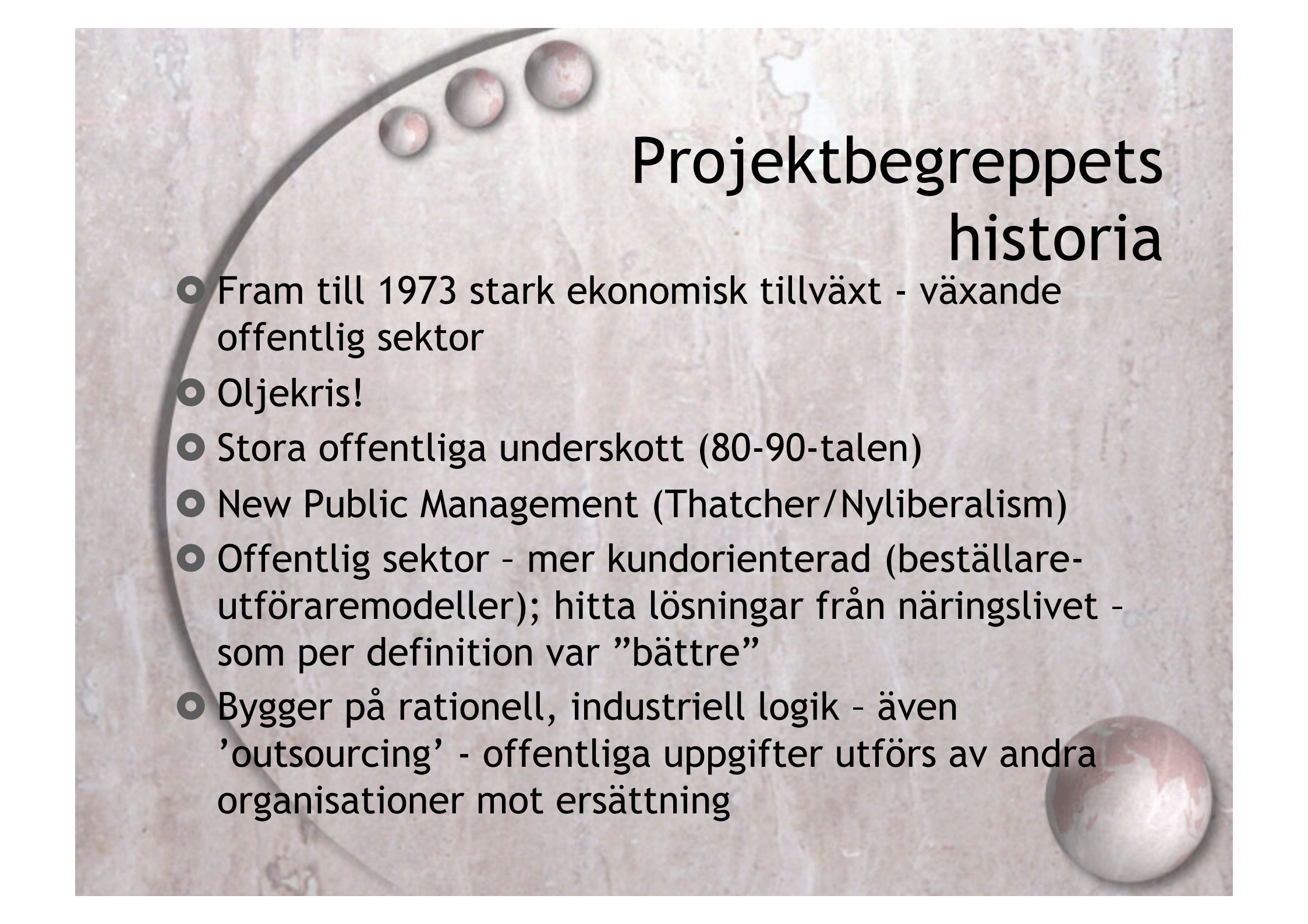
OL108A

Fredrik Björk

Projektbegreppets historia

- Från latinets 'projicere' - kasta fram
- I projektbegreppet - att skapa, att förändra
- Industriell utveckling - fr sena 1800-talet
- Storskalighet, 'löpande band' (Taylorism)
- 1930-talet - förändring, rationalisering
- WWII - nya lösningar (Manhattanprojektet)
- 1960-80 Industriella utvecklingsprojekt (ofta samverkan stat-näringsliv)

Projektbegreppets historia

- Fram till 1973 stark ekonomisk tillväxt - växande offentlig sektor
- Oljekris!
- Stora offentliga underskott (80-90-talen)
- New Public Management (Thatcher/Nyliberalism)
- Offentlig sektor - mer kundorienterad (beställare-utföraremodeller); hitta lösningar från näringslivet - som per definition var "bättre"
- Bygger på rationell, industriell logik - även 'outsourcing' - offentliga uppgifter utförs av andra organisationer mot ersättning

Möjligheter med projekt

- varför arbeta i projekt?

- Resursmaximering, kraftsamling
- Organisationsutveckling-effektivisering
- Påskyndar utvecklingsprocesser
- Bryta rutiner-hitta nya former

Svårigheter och hinder för att arbeta i projektform

- Långsiktighet svårt eftersom projekt är avgränsade i tid
- Stora arbetsinsatser (uppfinna hjulet varje gång...), skapa nya strukturer och rutiner i varje nytt projekt
- Överföra projektresultat till kontinuerlig verksamhet

Varför projekt inom den sociala ekonomin?

- Finansiering: kontroll på kostnaderna för uppdragsgivare
- Styrning: Uppdragsgivare kan styra resultat och inriktning
- Kommunikation: kommunicera en avgränsad verksamhet till intressenter
- Samverkan: möjliggör samverkan med andra organisationer
- Förändring: Nyskapande-nyrekrytering

Projektets faser (process)

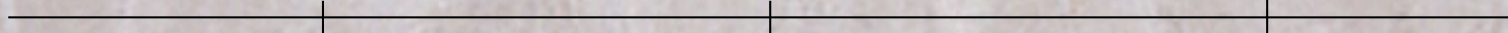
- *Ett projekt kan indelas i olika faser (exempel på indelning)*
- Initiering (Idégenerering/förundersökning)
- Planering (direktiv - projektplanering - projektorganisation)
- Genomförande
- Avslutning och avrapportering

In

Pl

Ge

Av

Indelning av projekt efter:

- Uppdrag (extern uppdragsgivare)
- Idéburna
- Satsning (långsiktigt - förutbestämt mål, kommer inifrån organisationen)

Många andra typologier...

- Branscher (Byggprojekt...etc.)
- Några användbara begrepp ("arketyper"):
- Produktutvecklingsprojekt
- Marknadsprojekt
- Interna förändringsprojekt
- Kundorderprojekt

Fem karakteristika - som utmärker de flesta projekt

- Tillfälliga
- Skapande
- Engångskaraktär
- Viktiga
- Omfattande, komplexa

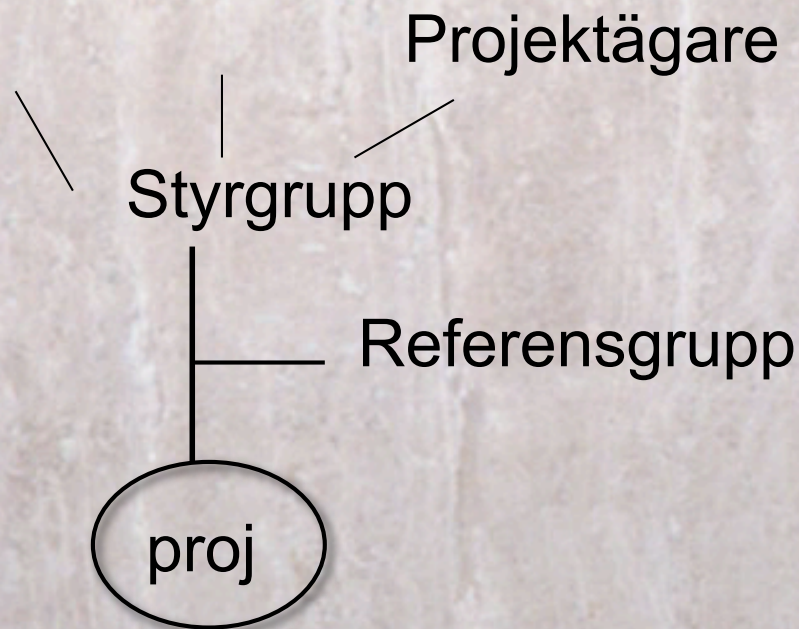

Intressenter - viktiga i projekt

- Intressentanalys - för att hitta de som kan ge projektet framgång
  - Vilka har intresse av att projektet blir - eller inte blir - genomfört?
  - Vilka har någon form av utbytersrelation med projektet?
  - primära /sekundära (inte alltid entydig avgränsning)
  - Analysera m a p utbyte/relationer/makt (ofta Sammanflätade!)
-

Projektets sammanhang

- hur kan organisationen kring projektet se ut?

Målbegrepp

- *Mål* - resultat som skall uppnås vid viss tidpunkt
- *Resultat* - ant prod enheter, uppnått önskat läge
- *Syfte* - inriktning, ej mätbart
- *Effekt mål* - Önskade långsiktiga verkningar
- *Visioner* - Ej konkret formulerade målsättningar; inte riktigt uppnåeliga (bör dock inte vara uppenbart orimliga). Om man använder begreppet *övergripande mål* - för man också ofta in begreppet *Operationella mål* - mätbara mål.

Projektbeskrivningar

- Projektplan - övergripande begrepp (tidsplan, budget, organisation etc.) Skapas i ett tidigt skede och syftar till att kommunicera projektet (internt/externt). Få detaljer - kommer senare i detaljplaner.
- Projektbeskrivning - 'lösare' begrepp
- Uppdrag